

Vrouw ‘achtervolgd, aangevallen en voor dood achtergelaten’

Een boswandeling die bedoeld is om tot rust te komen, loopt voor een 38-jarige vrouw angstaanjagend af. Ze wordt in de bosjes wakker met pijn in haar keel, schrammen op haar lichaam en een kapotte broek. Wat is er gebeurd?

Evy Buitendijk
Bergen op Zoom

De vrouw was op 20 maart vorig jaar aan het wandelen bij het Halsters Laag in Bergen op Zoom, net als hij: A. B. uit Halsteren. Hun verhalen over wat er die dag is gebeurd, staan echter lijnrecht tegenover elkaar.

B. heeft zich die dag ziekgemeld van werk en besluit te gaan uitwaaien in het bos. „Na een paar kilometer kwam ik een vrouw tegen, met wie ik een praatje maakte.” De twee zouden wel een uur lang samen hebben gelopen en elkaar afen toe geholpen bij het klimmen over obstakels.

Tot ze volgens hem samen in een plas vallen: „Ik ben opgestaan en heb haar omhooggetrokken. Ik denk dat dat op een wilde manier gebeurde. Ik pakte haar onder de schouders, maar heb mogelijk haar nek aangeraakt. Toen zei ze dat ik haar met rust moest laten.” Bij de politie spreekt hij eerst nog van een ruzie en ‘stoeien’, maar daar komt hij later op terug.

Ongewenste opmerkingen

Volgens het slachtoffer is het heel anders gegaan. Tijdens haar wandeling hoort ze geritsel achter zich en ziet ze een onbekende man achter zich aanlopen. Hij maakt ongewenste opmerkingen: „Je hebt een goed lijf, met mooie lijnen.” Terwijl de vrouw bij haar auto probeert te komen, voelt ze plots een arm langs haar nek. Daarna verliest ze haar bewustzijn.

Een paar meter verderop wordt ze gewond en alleen wakker, achter een hek met prikkeldraad. Op eigen kracht loopt ze richting haar auto, waar ze omstanders tegenkomt. „Help me, help me, ik ben aangevallen”, zegt ze.

De vrouw vreest dat er misbruik van haar is gemaakt en besluit een soa-test te doen, maar van seksueel misbruik blijkt niets. Aan de ver-

wondingen van de vrouw is ook niet te zien dat ze gewurgd is. Maar dat hoeft volgens een arts nog niet te betekenen dat het niet gebeurd is.

Een dag later gaat de vrouw met de politie naar de plaats van het voorval. Daar ziet een agent plukken haar in de struiken, die van haar lijken te zijn. Ook merkt de agent dat de vrouw erg schrikt als hij achter haar loopt.

‘Dat zeg ik weleens vaker tegen mensen’

B. blijft erbij dat hij de vrouw gewoon probeerde te helpen, maar dat zij dat anders heeft opgevat. Dat zij het als een aanval ziet, komt volgens hem door de paniek. De man erkent dat hij opmerkingen heeft gemaakt over haar lichaam, maar daar bedoelde hij niets verkeers mee, zegt hij. „Dat zeg ik weleens vaker tegen mensen. Dat ze er sportief uitzien.”

Na het voorval zit het hem toch niet helemaal lekker, en dus zoekt

Wakker worden en niet weten wat er is gebeurd, is enorm heftig

– officier van justitie

hij online naar artikelen over straffen voor moord, doodslag en dood door schuld. Ook komt hij terecht op een advocatensite. Hij is namelijk bang dat de vrouw aangifte doet. En dat doet ze ook.

De officier van justitie twijfelt niet aan het verhaal van de vrouw of het feit dat ze gewurgd is. „Ze is in het bos achtervolgd, aangevallen en voor dood achtergelaten. Wakker worden en niet weten wat er is gebeurd, is enorm heftig.” De verdachte heeft al 41 dagen vastgezet en dus eist ze nog 39 dagen voorwaardelijke celstraf, met daarbovenop 100 uur taakstraf.

Volgens B.’s advocaat kan hem geen verwurging worden verweten. Hij vindt dat er vrijspraak moet komen, omdat B. haar niet expres heeft verwond: „Hij heeft haar met goede bedoelingen te ruw behandeld.”

De uitspraak is op 5 september.

GEBORTECOACH DOULA TILLY GELOK UIT ROOSENDAAL GIDST

‘Al wil je bevallen in een tent, ik sta naast je’

Ze had een topbaan in de koffiewereld, maar wilde na de geboorte van haar dochter voor geen gouden koffieboon terug. In plaats daarvan werd Tilly Gelok uit Roosendaal doula, oftewel geboortecoach: een beroep dat steeds meer zwangeren aanspreekt.

Fee Buurmans
Roosendaal

‘Soms heb ik aan één blik genoeg’, zegt Gelok. „Toen ik bij een bevalling aankwam, zat de man erdoorheen. Ik stelde voor om een uurtje pauze te houden, nou, de dankbaarheid in zijn ogen! Ik ontfermde me ondertussen over de vrouw en toen hij terugkwam, had hij hernieuwde energie en kon er helemaal voor zijn vrouw zijn.”

Dat er geen woorden nodig waren om te zien waar dit stel behoefte aan had, is precies wat Gelok zo aantrekt in dit vak. Als doula begeleidt ze vrouwen en hun partner tijdens zwangerschap, bevalling en kraamtijd en leert ze zo goed kennen. Ze biedt mentale en praktische ondersteuning, maar heeft geen medische rol.

Niet voldoende gehoord

De keuze voor dit vak komt voort uit haar eigen ervaring. Tijdens haar zwangerschap voelde Gelok zich niet voldoende gehoord.

„Consulten bij de verloskundige duurden tien minuten. Bloeddruk meten, buik voelen, vragen hoe het gaat. Dat gebeurt met alle liefde, maar het was voor mij niet genoeg.”

Daarnaast had ze wensen die niet helemaal strookten met reguliere protocollen. „Het zit in mijn karakter om bij alles de ‘waarom’-vraag te stellen. Niet om dwars te liggen, maar om te begrijpen.”

Ik dacht: dit is wat ik wil worden. Ik krijg er nog kippenvel van

– Tilly Gelok, doula

Zo stelde ze veel vragen over de vroege echo’s. „Ik wilde de baby niet onnodig storen. Is het medisch gezien echt noodzakelijk? Of kan luisteren naar de hartslag voldoende zijn? Ook wilde ik geen uitgerekende datum weten. Ik wilde liever openstaan voor wanneer mijn kindje geboren wilde worden.”

Persoonlijke begeleiding

Toen ze 24 weken op weg was, stapte ze over naar een ‘caseload verloskundige’, iemand die alleen werkt en meer ruimte heeft voor persoonlijke begeleiding. „Die kijkt met een holistische blik naar bevallen. De consultants zijn uitgebreider, ze neemt de tijd om je te leren kennen.”

Met haar en haar man kreeg ze de thuisbevalling waar ze op hoopte. Bij een cursus ontmoette ze later een doula en toen viel het kwartje: „Ik dacht: dit is wat ik wil worden. Ik krijg er nog kippenvel van.”

Nu ze de opleiding achter de rug heeft, is ze dit jaar begonnen met een eigen praktijk: Mammaatje. Dat haar beroep in opkomst is, kan ze wel verklaren. „Ik denk dat verloskundigen het steeds drukker krijgen. Een praktijk met vijf verloskundigen werkt misschien ideaal voor verloskundigen, maar voor de zwangere vrouw kan het onpersoonlijker worden.”

Ook de denkwijze van de nieuwe generatie moeders speelt mee. „Vijftigplussers hebben veel vertrouwen in de witte jassen. Millennials zoeken alles online op en stellen meer vragen. Ik denk dat deze vrouwen

▲ Natuurgebied het Halsters Laag in Halsteren. De plek op de foto is niet de exacte locatie van het incident. ARCHIEFFOTO BN DESTEM

VROUWEN NAAR MOEDERSCHAP, MAAR IS ER OOK VOOR DE PARTNERS ALS DAT NODIG IS

▲ Tilly Gelok: „Verloskundige heeft het steeds drukker.” FOTO GEERTJE PHOTOGRAPHY

▲ Tilly Gelok is doula, oftewel geboortecoach, van beroep.

FOTO MORENO MOLENAAR/PIX4PROFS

Tien jaar geleden nog onbekend, nu booming: de doula

Zwangere vrouwen willen steeds vaker een geboortecoach aan hun zijde: het beroep doula is in opkomst. Waar tien jaar geleden slechts vijf doula's ingeschreven stonden bij de Kamer van Koophandel, zijn dat er nu 116. Vooral in de laatste vijf jaar is dat aantal hard toegenomen.

Fee Buurmans

Breda/Roosendaal

Een doula is een coach zonder medische achtergrond die zwangere vrouwen ondersteunt tijdens hun zwangerschap, bevalling en kraamtijd – fysiek, emotioneel en mentaal. Regio Amsterdam en Utrecht zijn koplopers, maar ook in Brabant groeit de vraag: daar zijn nu vijftien doula's actief.

„De geboortezorg is minder persoonlijk geworden”, stelt voorzitter Aafke Stegeman van de beroepsvereniging voor doula's. „Door het tekort aan zorgpersoneel is de kraamzorg niet meer toereikend en verloskundigen kunnen niet van begin tot eind aan je bed staan. Wij hebben die tijd wel.”

Maartje Brunning van de Doula Academie en Doula.nl begeleidde al vierhonderd bevallingen en herkent dat beeld. „Ik hoor vaak: ik heb zo'n behoefte aan één iemand bij wie ik altijd terecht kan.” Ook zorgprofessionals staan volgens haar steeds meer open voor doula's. „Tien jaar geleden dachten ze nog weleens: poeh, die wil zeker alles anders doen. Maar door de personeelsdruk merken verloskundigen dat ze ons nodig hebben.”

Het beroep heeft meer bekendheid gekregen. „Toen ik me dertien jaar geleden in-

schreef bij Kamer van Koophandel vroegen ze: wát ben je? Nu niet meer. Dat heeft met sociale media te maken: als het algoritme doorheeft dat je zwanger bent, krijg je doula's te zien.”

Wildgroei

Bij de beroepsvereniging staan zo'n 130 geboortedoula's geregistreerd, er zijn er nog 'veel meer actief', zegt Stegeman. Ze spreekt van wildgroei. „Het is een vrij beroep, iedereen kan zich doula noemen. Een minicursus en klaar is Kees? Dat klopt niet.”

De vereniging erkent vier opleidingen. Belangrijk is dat doula's geen medische beslissingen nemen of tegenhouden. „Wij zijn er voor mentale ondersteuning.” Zwangeren kunnen altijd iemand, zoals een doula, meenemen naar de afspraken met hun verloskundige, zegt een woordvoerder van de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV). „Continue begeleiding biedt bewezen voordelen. Verloskundigen zijn medisch geschoolde professionals die niet alleen medische zorg, maar ook deze begeleiding en steun bieden.”

De KNOV merkt dat zwangere vrouwen meer vragen stellen en wat kritischer lijken te worden, of ze nu worden begeleid door een doula of niet. Ze zoeken informatie online zelf op. Maar, zegt de woordvoerder: „Er is altijd ruimte voor vragen en verloskundigen zijn ook opgeleid om vrouwen die de zorg anders wensen dan bijvoorbeeld de richtlijnen voorschrijven zo goed mogelijk te begeleiden.”

Doulabegeleiding wordt niet vergoed door de zorgverzekering en kost tussen de 950 en 1500 euro.

daarom vaker vraagtekens zetten bij de vastgeroeste protocollen.”

Een nadeel voor vrouwen die de hulp van een geboortecoach wel zien zitten: een traject kost al snel 1000 euro en wordt nauwelijks vergoed. Jammer, vindt Gelok, ze gunt het iedere moeder.

„Een doula werkt in haar eentje en dat is minder efficiënt dan hoe een verloskundigenpraktijk werkt. Maar moeten we in de geboortezorg efficiënt werken? Is dat de beste zorg voor de moeder?, vraag ik me af.”

Een maatje gebruiken

Heeft iedereen dan een doula nodig? „Zeker niet. De reguliere zorg kan genoeg zijn, want je hebt allerlei type vrouwen met verschillende wensen en behoeften. Maar ik geloof er wel in dat iedere vrouw een sterk vangnet nodig heeft rondom zwangerschap en geboorte.”

„De uitspraak *it takes a village to raise a child* is bekend. Maar ik voeg daar graag aan toe: *it takes a tribe to carry the mom*. Iedereen kan een maatje gebruiken tijdens deze bijzondere periode en transformerende periode.”

Doula's hebben de naam voorvechters van natuurlijke thuisbevallingen te zijn, maar Gelok nuanceert dat beeld. Een doula schotelt alle opties voor, maar de vrouw kiest.

„Als jij wil bevallen in een tipitent in de tuin, sta ik nog naast je. Als het maar veilig gebeurt. En als voor jou het ziekenhuis een veilige plek is, ga ik met je mee.”

▲ Een doula aan het werk met een zwangere cliënte.

ARCHIEFFOTO MAARTEN BEZEM